

Verksamhetsberättelse SOL 2025

Verksamhet

SOL (Skolutveckling, Organisation och Ledarskap) utgör en etablerad forskningsmiljö med fokus på skolledarskap, utbildningsledning och skolutveckling vid Karlstads universitet. Forskningen kombinerar kunskapsproduktion med konkreta utvecklingsinsatser i förskola och skola.

Kunskapsbildningen är praktikutvecklande och verksamhetsrelevant och har en hög nyttoaspekt utifrån ett samhällsligt perspektiv. Särskild vikt läggs vid att förstå förändringar i skolans omvärld, politiska styrningen, elevsammansättning, professionella villkor och ledarskap.

Forskningen tar sin utgångspunkt i skolans komplexa och föränderliga kontext, där politisk styrning, elevsammansättning, professionella villkor och ledarskap påverkar verksamheten. Särskild tonvikt läggs vid hur rektorers professionella lärande, skolors förbättringskapacitet och undervisningsnära, långsiktigt hållbar skolutveckling kan stärkas. Samtidigt uppmärksammas skolans inneboende motståndskraft mot förändring i kärnverksamheten, vilket motiverar fortsatt forskning om ledarskap, organisering och systeminriktad skolutveckling. En aktiv och växande doktorandmiljö bidrar kontinuerligt till kunskapsutveckling inom fältet.

Miljöbeskrivning

Forskningsmiljön är tvärvetenskaplig, professionsnära och praktikutvecklande, med nära koppling till utbildningar för rektorer och lärare. Forskargruppen består av 24 forskare och 13 doktorander som tillsammans bidrar till en aktiv och växande forskningsproduktion. Ett genomgående kännetecken är kombinationen av teoretisk fördjupning och konkreta utvecklingsinsatser i skolväsendet.

Forskningen omfattar samtliga skolformer och alla nivåer i utbildningssystemet, från nationell styrning till rektorers och lärares vardagliga praktiker. Med stöd i teorier om samspel, komplexa system, utbildningspraktiker och aktionsforskning analyseras den dynamik som präglar utbildningens olika nivåer och kontexter. En central utgångspunkt är att skolor verkar i en komplex och föränderlig miljö samtidigt som kärnverksamheten ofta är motståndskraftig mot förändring. Detta motiverar studier av undervisningsnära, systeminriktad och långsiktigt hållbar skolutveckling där etiska och demokratiska värden samt professionellt omdöme är integrerade. Forskningen bedrivs i nära samverkan med skolans aktörer och inkluderar perspektiv på etik och likvärdighet. Regionalt utvecklingscentrum (RUC) och Rektorsutbildningen (RUT) utgör centrala delar av miljön.

Att omsätta skolans statliga uppdrag i lokal praktik kräver kvalificerad kunskap om skolutveckling och ledning av långsiktiga förbättringsprocesser med barns och elevers lärande, utveckling och välbefinnande i fokus. Därför är skolutveckling ett centralt kunskapsområde inom rektors- och lärarutbildningar. Inom magister- och masterprogrammet i utbildningsledning och skolutveckling produceras årligen examensarbeten som stärker kunskapsutvecklingen inom SOL:s forskningsfält.

Verksamhetsberättelse forskargruppen SOL

De vetenskapliga ledarna Anette Forssten Seiser och Ann-Britt Enochsson har under året arbetat för att vidareutveckla en aktiv forskningsmiljön med en omfattande forskningsproduktion (<https://www.kau.se/sol/forskargruppen-sol/publikationer>) med bred nationell och internationell samverkan. Miljön präglas av en levande seminarieverksamhet, där tre öppna SOL-seminarier per termin arrangeras i samarbete med RUC. Seminarierna, som genomförs i hybridform, samlar forskare, lärarutbildare, skolledare och studenter och utgör en viktig arena för presentation av aktuell forskning och för dialog om angelägna frågor initierade av såväl forskare som skolans huvudmän och professionella aktörer.

Utöver de tre SOL-seminarierna genomförs SOL-forskmöten tre gånger per termin. Dessa möten kan vara upplagda som artikel- och ansökningsseminarier, forskningspresentationer eller föreläsningar av inbjudna externa forskarkollegor. SOL-forskmöten är interna och riktar sig till forskare inom SOL samt särskilt inbjudna gäster. För att öka tillgängligheten genomförs de alltid i hybridform.

Från och med 2025 ingår kompetensutvecklingstid finansierad av uppdrag inom RUT i kolumnen SOL/RUT. I varje uppdrag som genomförs på RUT läggs en ”RUT-gemensam” schablon på kostnaden för uppdraget. Den schablonen täcker bland annat kompetensutvecklingstid för forskarutbildade och därför väljer vi att lägga den i kolumnen för SOL/RUT-medel

Tabell 1

Deltagare i SOL-forsk och deras tjänstgöring i relation till forskning och grundutbildning.

Doktorander	ANST*)	FO*)	SOL/ RUT*)	GU*)	ÖVR*)	TJL*)
Annika Byström	100	80		18	2	
Emelie Johansson	100	83		11	2	4
Emma Nilsson	100	0	75	25		
Jakob Neaser Skov	80	0	70	10		
Susanne Mellerskog	100	0	80	20		
Lennart Karlsson	100	10	20	70		
Lilyana Thorshager	100	52,5		14,5	5	28
Martina Jordan	100 i 6 mån	43		54		3
Peter wall	100		13	83		
Anneli Wiker	100	35		32	33	
Ulrika Brolinsson	100	31		64	5	
Jonny Wåger						

Doktorer (Lektorer)	ANST	FO	SOL/ RUT	GU	ÖVR	TJL
Ami Cooper	100	20	15	65		

Verksamhetsberättelse forskargruppen SOL

Anna Mogren	90%	28% (10% från Biologin)	12,5 % + K18%(5%överförda från 2024)	39,5% med SBS, Riktade insatser och FFR)	10%	
Anna sjöqvist	100	75		10	15	
Anna Öhman	100%	14%	2,5 + K7%	26,5%	40% delpension	10%
Camilla Kylin	100					
Ebba Hildén	100	41		54	5	
Gudrun Holmdahl	100	10+3+= 28,5 %	2,5 + K15,5	29	40% delpension	
Håkan Eilard	100	5	10 + K10	27	20	28
Ingela Portfelt	100	4	10+ K16	70		
Kristin Ungerberg	100	46		53	1	
Lena Öijen	50	4	0	16	0	30
Lovisa Skånfors	100%	38	0%	46	13	3
Madeleine Wiker	100	20	0	56	24	0
Thomas Blom	100	10	K20%	35	35	
Susanne Duek	100	33,5	9 + K12,5%	45		
Ulf Buskqvist	100	0	5,5 +K12%	8,5	74	

Docenter	ANST	FO	SOL/ RUT	GU	ÖVR	TJL
Anette Forssten Seiser	100	42	10 + K13%	35		

Professorer	ANST	FO	SOL/ RUT	GU	ÖVR	TJL
Ann-Britt Enochsson (Fr.o.m. 1/4 Professor Emeritus)	100 0	29 0	10 10	21 0	10 timmar	40 0

Verksamhetsberättelse forskargruppen SOL

Anette Olin Almqvist	5		5			
-------------------------	---	--	---	--	--	--

**) ANST = anställning vid KAU, FO = forskning utom från SOL/RUT, SOL/RUT = forskningsmedel från SOL eller RUT, GU = grundutbildning inklusive RUT, ÖVR = övrigt, TJL = tjänstledig/ sjuk. Alla siffror i procent*

Publikationer

Hösten 2025 organiserades en gemensam skrivardag utanför universitetet med syfte att skapa utrymme för både individuellt skrivande och initiering av nya samarbeten. Dagen var värdefull på flera sätt, både för den enskilde forskaren och för det kollegiala erfarenhetsutbytet.

Doktoranderna organiserade dessutom ett eget skrivarinternat under två dagar i maj. Syftet var att skapa utrymme för individuellt skrivande och kollegialt utbyte i frågor om doktorandstudier.

Vid ett internat 2023 initierades en gemensam studie för att undersöka varför forskare väljer att ingå i olika former av forskargrupper. Studien har ett tvådelat syfte: dels ett genuint vetenskapligt intresse för frågeställningen, dels att stödja juniora forskare i det vetenskapliga hantverket.

Arbetet har sedan 2023 bedrivits utan extern finansiering och har resulterat i en forskningsplan, en lokal etikansökan, konstruktion och genomförande av en enkätstudie i Norden samt uppföljande individuella intervjuer med svenska forskare. Projektet, som går under arbetsnamnet APPLES, har även lett till ett internationellt samarbete med en forskargrupp vid Charles Sturt University (CSU) i Australien samt fyra fysiska besök av tre australiska kollegor. Ett av dessa besök sammanföll med höstens skrivardag, vilket möjliggjorde gemensamt arbete på plats, särskilt värdefullt med tanke på det geografiska avståndet och tidsskillnaderna. Arbetet fortskrider och flera publikationer planeras under 2026.

Tabell 2

Sammanställning av antalet publikationer verksamhetsåret 2025.

Avhandlingar	2
Artiklar i tidskrifter	10
Kapitel i antologi	2
Rapporter	1
Konferensbidrag	8
Övrigt (media, podd, debatt, nyheter)	8

Då vi uppmuntrar samarbete mellan olika grupperingar och centrumbildningar är en del publikationer resultat av sådana samarbeten och finns därmed redovisade också i andra grupperingars verksamhetsberättelser. Vi har även publikationer som samskrivits med forskare från andra länder. Antalet publikationer har ökat kontinuerligt sedan SOL:s etablering.

Tilldelade medel

Verksamhetsberättelse forskargruppen SOL

SOL tilldelades 300 tkr från LUN (dnr LUN2024/26.) med avsikt att utveckla skolutvecklingsforskning. LUN:s medel har i huvudsak använts till SOL:s vetenskapliga ledning, 10% tjänst, inklusive OH och lokalkostnader, vardera till Ann-Britt Enochsson och Anette Forssten Seiser

Ovanstående medel har kompletterats med kapacitetsstärkande och kunskapsbildande medel från Rektorsutbildningen, vilket även specificeras i tabell 1. Dessa medel användes till följande och anges i tjänstgöringsgrad:

- docentmeritering: 5% Ulf Buskqvist , 9% Susanne Duek
- professorsmeritering: 10% Anette Forssten Seiser
- gästprofessor: 5% Anette Olin Almqvist
- doktorandstudier 13% Peter Wall
- forskning, Håkan Eilard 10%, Lennart Karlsson 10%, Ami Cooper 10%, Camilla Kylin 10%, Anna Mogren 10%, Anna Öhman 5 %, Gudrun Holmdahl 2,5 %, Ingela Portfelt 2%

Externa och interna forskningsmedel

Under 2025 skickades fyra ansökningar till externa anslagsgivare in av fem forskare knutna till SOL (se tabell 3). Detta innebär en minskning jämfört med 2024, då forskare från SOL i samverkan med andra aktörer beviljades medel om cirka 16,3 miljoner kronor, inklusive tre projekt finansierade av Vetenskapsrådet. De framgångar som nåddes under 2024 kan ha bidragit till ett minskat ansökningstryck då flera av dessa beviljade projekt befinner sig i en genomförandefas 2025.

Därutöver har ingen utlysning genomförts inom det nationella FoU-nätverket för verksamheter med stora utmaningar. Nästa planerade utlysning äger rum hösten 2026, vilket sannolikt också har påverkat antalet ansökningar under året.

Under 2025 inleddes arbetet med att ta fram en offertförfrågan avseende uppdragsutbildningen Rektorsprogrammet (RP) för perioden HT 2027-VT 2033 (Skolverkets dnr. 2.7.4–2025:2567). Flera forskare inom SOL har varit delaktiga i detta arbete. Befattningsutbildningen bedrivs av statliga universitet och högskolor med examensrätt inom relevanta områden. Skolverket beslutar om vilka lärosäten som tilldelas uppdraget utifrån en bedömning av de underlag som lämnas in. Inom ramen för denna bedömning utgör SOL:s forskningsmiljö en central förutsättning och det är utifrån detta perspektiv angeläget att miljön har nödvändiga förutsättningar för att utvecklas och stärkas.

Vidare påbörjades en Erasmusansökan om lärande för hållbar utveckling på huvudmannanivå. Under hösten 2025 har forskare inom SOL även påbörjat arbetet med en forskningsansökan till Norges forskningsråd för projektet CO-LEAD. Projektet avser att, i en aktionsforskningsdesign, utveckla pedagogiskt ledarskap tillsammans med skolledare för att stärka undervisningspraktiker som motverkar social ojämlikhet. Ansökan tas fram i samarbete med Oslo Met och Universitetet

Verksamhetsberättelse forskargruppen SOL

i Innlandet (INN), och fler forskare från IPS kan komma att involveras om projektet beviljas. CO-LEAD markerar därmed ett viktigt steg i att ytterligare fördjupa det nordiska samarbetet kring skollärdarskap och likvärdighet.

Tabell 3

Redovisning av externa forskningsansökningar 2025.

Projektnamn	Forskare	Forskningsfinansier	Totalt sökta medel	Projektid
Leda lärande för hållbar utveckling och rektors professionsutveckling	Anna Mogren , KAU (huvudsökande), Eva Knekta och Annika Manni, Umeå Universitet	Vetenskapsrådet	5 168 654	2026-2029
The Structural Transformation of Organisational Dialogue through Artificial Intelligence: Implications for Participation and Workplace Democracy	Huvudsökande Professor Hans Christian Garmann Johnsen tillsammans med ett konsortium av skandinaviska lärosäten där vi från Karlstad representerar ett med sökande, Ulf Buskqvist, Jakob Naeser Skov, Anette Forssten Seiser och Anna Mogren	Norska forskningsrådet	4 000 000 NOK	2026 juni-2029 juni
Lärarens möjligheter att undervisa för en hållbar samhällsförändring – insikter från unikt storskaligt datamaterial	Huvudsökande Eva Knekta Umeå universitet, medsökande Anna Mogren	Lennart ”Aktiestinsen” Israelssons Stiftelse Individ och Samhälle	2 500 000	27-29
Främjande av läsning på lika villkor – Bemannede skolbibliotek i språkligt heterogena skolor	Lindholm, A., Susanne Duek & Walldén, R.	Vetenskapsrådet	5.177.000 SEK	2026–2029

Samverkan forskning

Forskargruppen har under året bedrivit en omfattande och mångfacetterad samverkansverksamhet. Samarbeten har etablerats och vidareutvecklats både inom Karlstads universitet och med andra lärosäten nationellt och internationellt. Arbetet har resulterat i gemensamma forskningsprojekt, publikationer, seminarier, nätverk och stärkt långsiktiga

forskningsrelationer. Samverkan utgör därmed en central del av forskningsmiljöns kunskapsproduktion och bidrar till att stärka såväl den vetenskapliga fördjupningen som utveckling av konkreta utbildningspraktiker.

Samverkan inom Karlstads universitet

Flera forskare inom SOL är aktiva i forskningscentra och forskningsmiljöer knutna till lärarutbildningen samt i grupperingar såsom UBB, CBU, CSD, SMEER och ROSE. Vissa forskare har finansiering via forskningscentra, medan andra deltar i projekt med extern finansiering. Samverkansformerna varierar från seminariedeltagande och kollegialt idéutbyte till gemensamt författande av vetenskapliga artiklar, handledning av doktorander och utveckling av utbildningsprogram.

Arbetet har under året inkluderat samverkan med forskare verksamma inom specialpedagogik, där forskare deltagit i internat, seminarier och gemensamma utvecklingsinsatser. Forskare inom SOL är även aktiva i nätverk och grupperingar såsom NNGE, UNDIG, ISCAR, GiftED och CBU.

Samarbeten har också etablerats med forskare inom biologi, psykologi och pedagogik vid Karlstads universitet. Exempel på sådana samarbeten är Formas-projekt om att lära och leva med insekter, sekundäranalyser av skolors mellanledarskap i samarbete med biologiforskare samt studier av känslor, kreativitet och elevers agens i samarbete med forskare inom psykologi. Därutöver har gemensamma publikationer producerats inom kunskapsfältet klimatledarskap.

Nationell samverkan

Nationellt har forskare under året samarbetat med Malmö universitet, Örebro universitet, Linköpings universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Stockholms universitet, Mittuniversitetet samt högskolorna i Halmstad och Borås. I och med att Anette Olin Almqvist tillträtt som gästprofessor har ett etablerat samarbete med Mälardalens universitet fördjupats ytterligare.

Samverkan sker både i gemensamma projekt och genom deltagande i nationella nätverk, samtliga med koppling till skolutveckling, organisation och ledarskap. Flera SOL-forskare är aktiva inom det nationella nätverket för skolledarskap, organisation och ledning (NSOL) med representant i nätverkets samordningsgrupp. Vidare är flera engagerade i nätverk för aktionsforskning inom utbildning i Sverige (NAFUS) med representant i nätverkets styrgrupp. Forskargruppen är även engagerad i Forskarnavet för förskolans digitalisering.

Inom ramen för NAFUS organiseras konferensen Noralf, som under 2026 kommer att arrangeras vid Karlstads universitet. Forskare inom SOL deltar även i flera andra nationella nätverk och forskningssammanhang. Sammantaget bidrar dessa aktiviteter till att stärka Karlstads universitets position som en central aktör inom det nationella skolutvecklingsfältet.

Internationell samverkan

Forskare inom SOL deltar i flera internationella samarbeten. Ett exempel är det nordiska projektet INSPECT, där skolor i Norden studeras i en postpandemisk kontext. SOL ingår även i ett skandinaviskt samarbete med Universitet i Agder, Norges teknisk- naturvetenskapliga universitet (NTNU) och Aalborg universitet gällande hur artificiell intelligens påverkar organisatorisk dialog och kommunikativa strukturer i utbildningsverksamheter.

Ett Memorandum of Understanding (MoU) har etablerats mellan SOL och Charles Sturt University (CSU) i Australien. Ett antal SOL-forskare är också aktiva inom det internationella nätverket Pedagogy, Education and Praxis (PEP), som samlar forskare från Australien, Colombia, Nya Zeeland, Nederländerna, Norge, Finland och Sverige. Sedan 2023 finns den svenska nationella koordinatören för PEP inom SOL, vilket ytterligare stärker forskningsmiljöns internationella synlighet och nätverk.

Samverkan med Senter for praksisrettet utdanningsforskning (SePU) i Hamar har under året också fördjupats genom nya projekt med fokus på förskolors förbättringsarbete.

Sammantaget visar årets verksamhet en stark och växande samverkansprofil, där forskargruppen aktivt bidrar till kunskapsutveckling i breda nationella och internationella nätverk samt i nära dialog med både akademi och praktik. Samverkan har lett till publikationer, forskningsansökningar, seminarier och långsiktiga relationer som ytterligare stärker forskningsmiljöns position nationellt och internationellt.

Samarbete med omgivande samhälle

Genom Regionalt utvecklingscentrums (RUC) aktiva deltagande finns en etablerad koppling till regionala skolhuvudmän, rektorer och lärare. Kontakten sker bland annat genom deltagande i SOL:s återkommande seminarier samt genom gemensamma utvecklingsinsatser. Sedan 2018 har forskare från SOL innehaft rollen som vetenskapliga ledare för RUC, vilket ytterligare har stärkt kopplingen mellan forskning och regional skolutveckling. I juni 2025 arrangerades konferensen Forum lärande vid Karlstads universitet, där RUC var huvudarrangör och flera forskare från SOL medverkade. Konferensen samlade forskare, skolledare och lärare och utgör en återkommande och viktig arena för dialog kring aktuella frågor inom utbildning, ledarskap och skolutveckling.

Flera forskare inom SOL är också engagerade i den statliga satsningen Riktade insatser (RI), som är utformad som ett samverkansprojekt mellan skolhuvudmän, Skolverket och ett lärosäte. Inom ramen för satsningen anlitas SOL-forskare i rollen som externa processledare med uppdrag att i samverkan med lokala huvudmän stödja och utveckla skolors förbättringsarbete. Forskargruppen deltar även i den nationella satsningen på praktiktäta forskning inom ramen för Utbildning, Lärande och Forskning (ULF), där forskare samarbetar med yrkesverksamma lärare och rektorer i gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt. Under året färdigställdes två avhandlingar

med tydlig praktikutvecklande inriktning. Därutöver har flera doktorandprojekt med aktionsforskningsansats initierats eller pågått under 2025.

Flera forskare inom SOL bedriver dessutom utvecklings- och forskningssamverkan tillsammans med lärare, skolledare och huvudmän inom olika delar av hela det svenska skolväsendet (förskola, grundskola, gymnasieskola, anpassad skola, vuxenutbildning, folkhögskola, kulturskola samt inom högre utbildning) inom både kommunal och fristående verksamhet.

Forskare inom SOL anlitas regelbundet som föreläsare och experter inom en rad olika områden, bland annat av skolmyndigheter och utbildningsorganisationer. Forskargruppen har även under året varit synlig i media och i den utbildningspolitiska offentligheten, exempelvis genom expertmedverkan i radio och reportage i tidskriften *Skolledaren*. Forskningsresultat och aktiviteter sprids kontinuerligt genom SOL:s egen webbplats samt via RUC:s, Rektorsutbildningens (RUT) och Pedagog Värmlands digitala plattformar. Under året har forskargruppen medverkat i ett stort antal konferenser och kunskapsspridande aktiviteter. Forskare har deltagit i FOUS-webbinarier samt i regionala nätverksträffar med fokus på skolutveckling, analysarbete och rektors pedagogiska ledarskap.

Sammantaget har 2025 varit ett år präglad av omfattande och mångsidig samverkan med det omgivande samhället. Genom praktisk forskning, kompetensutvecklingsinsatser, myndighetsuppdrag och aktiv närvaro i professionella nätverk har forskargruppen bidragit till att stärka relationerna mellan akademi och olika skolpraktiker. Arbetet har därigenom bidragit till att forskningsbaserad kunskap får genomslag i utbildningspraktiken och i skolans utvecklingsarbete.

Relation till grundutbildning

Forskargruppen SOL har under året haft en tydlig koppling till grundutbildning samt till utbildning på avancerad nivå. Forskarna återfinns inom samtliga lärarprogram, vilket innebär att den forskning som bedrivs inom SOL i hög grad kommer studenter samt kurs- och programdeltagare till del. Forskningen berör centrala områden såsom skolledarskap, professionsutvecklande handledning, verksamhetsförlagd utbildning (VFU), skolutveckling och utbildningsstyrning. Denna bredd bidrar till att stärka utbildningarnas vetenskapliga grund och till att integrera aktuell forskning i undervisningen.

Bidrag till lärarutbildning och utbildning på avancerad nivå

SOL:s främsta avnämare inom grundutbildningen är lärarutbildningarna samt magister- och masterprogrammen inom utbildningsledning och skolutveckling. Forskare inom forskningsmiljön är även verksamma inom rektorsutbildningarna, där deras kompetens är särskilt efterfrågad. Forskningen integreras löpande i undervisningen och bidrar till att aktualisera centrala frågor inom skolans ledning och utveckling. Under året har forskare också bidragit till att synliggöra och utveckla kunskap om ledning av kommunal vuxenutbildning och kulturskola.

områden som tidigare varit relativt begränsat belysta inom forskningen. Denna kunskap sprids främst genom rektorsprogrammet samt genom magister- och masterutbildningarna.

Indirekta bidrag till utbildningarnas kvalitet

SOL-forskare medverkar även i kurser som ges av Universitetspedagogiska enheten (UPE). Genom dessa kurser når forskningen indirekt lärarutbildningen via de lärarutbildare som deltar i UPE:s utbildningsinsatser.

Genom Karlstads universitets uppdragsutbildning erbjuds dessutom fortbildning för yrkesverksamma inom skolväsendet. Dessa insatser bidrar till att utveckla de verksamheter där lärarstudenter genomför sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU), vilket ytterligare stärker kopplingen mellan forskning, utbildning och praktik.

Undervisning och ansvar under året

Som beskrivits ovan undervisar, handleder och examinerar forskare från SOL inom ett brett spektrum av utbildningar. Detta omfattar bland annat det nationella rektorsprogrammet (RP) och olika former av fortbildning för rektorer (FFR), magister- och masterprogram inom utbildningsledning, skolutveckling och specialpedagogik samt samtliga lärarutbildningar vid Karlstads universitet, inklusive förskolläraryrkes-, grundläraryrkes-, ämnesläraryrkes- och yrkesläraryrkesutbildningarna samt utbildningsformerna Kompletterande lärarutbildning (KUB) och Vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL).

Flera forskare har dessutom haft programansvar, kursledaruppdrag och ansvar för VFU. I dessa roller ingår även att kontinuerligt utveckla och uppdatera kursinnehåll i linje med aktuell forskning och med de behov som identifieras i utbildningspraktiken.

Övriga akademiska uppdrag

Utöver arbetet inom forskning och utbildning har forskare inom SOL bidragit i ett flertal akademiska och professionella sammanhang. Detta omfattar bland annat uppdrag som ledamöter i betygsnämnder, sakkunniguppdrag vid andra lärosäten samt granskningsuppdrag för nationella och internationella vetenskapliga tidskrifter. Forskare från SOL har även deltagit i konferenser, presenterat forskningsresultat, publicerat debattartiklar och genomfört handlednings- och professionslärandeuppdrag i olika sammanhang.

De doktorander och licentiander som rekryterades under 2023 är samtliga aktiva i sina studier och forskningsprojekt, vilket bidrar till en fortsatt dynamisk och växande forskningsmiljö.

Publikationslista 2025

Utöver publikationerna i denna lista, har forskare inom SOL även producerat texter som inte faller inom SOL:s område. Dessa publikationer kan ses under respektive forskares forskarprofil.

Avhandlingar

- Johansson, E. (2025). *Rektorers professionella lärande som förändring i och för praktik* [Doktorsavhandling, Karlstads universitet]. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:2007086/FULLTEXT02.pdf>
- Jordan, M. (2025). *Motiverande samtal som relationellt verktyg för lärare i grundskolan* [Doktorsavhandling, Karlstads universitet]. <https://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1938805/FULLTEXT02.pdf>

Artiklar i tidskrifter

- Asghari, H., & Öhman, A. (2025). Context-based vocational didactics: Perspectives and practices. *Scandinavian Journal of Vocations in Development*, 10(1), II–X. <https://doi.org/10.7577/sjvd.6224>
- Berglund, T., Gericke, N., Forssten Seiser, A., Mogren, A., & Olsson, D. (2025). The role of ESD facilitators in bringing about change in schools. *Environmental Education Research*, 1–25. <https://doi.org/10.1080/13504622.2025.2486367>
- Cooper, A., Kylin, C., Mogren, A., & Tahiri-Berg, J. (2025). Sustainable educational leadership and the climate crisis: Knowledge, power, and positive futures. *Environmental Education Research*, 1–6. <https://doi.org/10.1080/13504622.2025.2595273>
- Creutzer, K., Olsson, L., & Enochsson, A.-B. (2025). Förskollärares upplevelser av att integrera digitala verktyg i barns motoriska utveckling. *KAPET*, 21(1), 54–73. <https://doi.org/10.69826/kapet.2025.58723>
- Enochsson, A.-B., & Kilbrink, N. (2025). Between school and work: Vocational students' experiences of using digital multimodal logbooks as boundary objects. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 15(5). <https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.2515527>
- Forssten Seiser, A., Mogren, A., & Berglund, T. (2025). Leading from the middle: The role of communication in implementing education for sustainable development. *Professional Development in Education*, 1–20. <https://doi.org/10.1080/19415257.2025.2574067>
- Ljungdahl, A. K., Árnason, G. Á., Blom, T., Duek, S., Gunnþórsdóttir, H., Gustavsen, A. M., Lipponen, S. S., & Slotte, A. M. J. (2025). Nordic teacher reflections on school governance during Covid-19. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 1–16. <https://doi.org/10.1080/20020317.2025.2606797>

Lykkegaard, E., Carpelan, R., Blom, T., Duek, S., Gunnþórsdóttir, H., Gustavsen, A. M., ... Qvortrup, A. (2025). Unveiling Nordic youth's aspirations: A multi-methods approach. *Nordisk tidskrift för ungdomsforskning*, 6(2), 1–22. <https://doi.org/10.18261/ntu.6.2.2>

Portfelt, I. (2025). Principals' influences on research-based education: The case of Swedish local municipal adult education institutions. *European Journal of Education*, 60(2). <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/ejed.70081>

Öhman, A. (2025). Voices in and beyond speech: Vocational students' experiences of special needs support in Sweden. *Scandinavian Journal of Vocations in Development*. <https://doi.org/10.7577/sjvd.5890>

Kapitel i antologi

Duek, S. (2025). Leda för likvärdig undervisning i språkligt och kulturellt heterogena skolor. I Å. Hirsh & M. Liljenberg (Red.), *Leda för likvärdighet – en inkluderande skola för alla elever* (s. 257–268). Gleerups.

Sjöqvist, A. (2025). Slöjd och bildning. I J. Wåger & D. Östlund (Red.), *Ämnesdidaktik för elever med intellektuell funktionsnedsättning: Hållbart och meningsfullt lärande*, (s.71–96.) Studentlitteratur.

Rapporter / andra referegranskade publikationer

Mellerskog, S., Enochsson, A.-B., & Forssten Seiser, A. (2025). *Skolors erfarenheter av lärosätens externa stöd under regeringsuppdraget Samverkan för bästa skola* (FOU-nätverkets skriftserie 2025:4). Nationellt FOU-nätverk för skolverksamheter med stora utmaningar. <https://www.su.se/download/18.4db3809419afce19c783ca/1765196506093/Rapport%202025-4.pdf>

Konferensbidrag

Bladini, K., & Holmdahl, G. (2025, 5-7 mars). Experiences of supervision in professional development at the National School Leadership Training Programme in Sweden. Paper presented at the NERA 2025 Conference, Helsinki, Finland.

Blom, T. (2025, 18–20 juni). Trust and vulnerability in school leadership. Paper presented at the FINT 2025 Conference, Genoa, Italy. <https://www.fintconference.com/conference/>

Duek, S., & Lindholm, A. (2025, 3-4 december). Skolbibliotek – från policy till läsfrämjande praktik. Paper presented at the NNFF 10 Conference, Copenhagen, Denmark. <https://konferencer.au.dk/en/nnff10>

Enemark Lundtofte, T., Slotte, A., Kvale Sørensen, I., Aarsand, P., Petursdottir, S., & Blom, T. (2025, 8–9 maj). Smartphones in Nordic schools: Student perspectives on policies of restriction. Paper presented at the BIN Norden 2025 Conference, Stockholm, Sweden. <https://www.bin-norden.com>

Fritjof Sahlström, F., Nilsberth, M., Hansen, J. J., Laihonen, P., Lysberg, J., Rusk, F., & Öhman, A. (2025, 5–7 mars). Teenage researchers: Participatory ethnography on hybrid sociality with grade 8–9 students. Paper presented at the NERA 2025 Conference, Helsinki, Finland.

Holmdahl, G., & Öhman, A. (2025, 5–7 mars). Dilemmas in the field of tension between school, folkbildning, and culture: Swedish culture school constructed from the perspective of culture school leaders. Paper presented at the NERA 2025 Conference, Helsinki, Finland.

Kylin, C., & Mogren, A. (2025, 10–11 april). May the sustainable force be with you: New narratives on teachers' and students' agency in education. Paper presented at the EMESER Network Conference (WERA).

Mellerskog, S. (2025, 19–20 augusti). Kruttant, expert eller kritisk vän? Rektorers och lärares erfarenheter av lärosätens externa stöd i en lokal skolutvecklingsprocess. Paper presented at the Nationell konferens i pedagogiskt arbete 2025, Kristianstad, Sweden. <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:2036660>

Övrigt (media, podd, debatt, nyheter)

Wiker, M. (2025, 23 augusti). *Elever undviker att duscha – rädda för mobiler och blickar*. [P4]. Sveriges Radio. <https://sverigesradio.se/.../elever-undviker-att-duscha>.

Eilard, H. (2025, 1 januari). Fler viten löser inte skolans problem. *Svenska dagbladet Debatt*. <https://www.svd.se/a/pPb4QR/hakan-eilard-fler-viten-loser-inte-skolans-problem>

Ekholm, M. (2025, 8 oktober). Regeringen måste dra tillbaka förslaget om sänkt straffbarhetsålder. *Värmlands Folkblad*. <https://www.vf.se/2025/10/08/regeringen-maste-dra-tillbaka-forslaget-om-sankt-straffbarhetsalder-0bf2e/>

Ekholm, M., & Söderström, Å. (2025, 21 november). Förfuskat kulturarv. *Nya Wermlandstidningen*. <https://www.nwt.se/2025/11/21/forfuskat-kulturarv-d2698/>

Ekholm, M., & Söderström, Å. (2025, 1 december). Befängt att regeringen vill att elever ska straffas med att göra vaktmästarens jobb. *Göteborgsposten*. <https://www.gp.se/debatt/befangt-att-regeringen-vill-att-elever-ska-straffas-med-att-gora-vaktmastarens-jobb-5f70e134-126e-467e-8282-02df22a78d80>

Göransson, K., Knutes Nyqvist, H., Olsson, Å., Roll Pettersson, L., Sedem, M., Sjöqvist, A., & Steorn, E. (2025, 19 augusti). Var fjärde elev kan inte skyfflas in i obs-klasser. *Dagens Nyheter*. <https://www.dn.se/debatt/var-fjarde-elev-kan-inte-skyfflas-in-i-obs-klasser/>

Palla, L., Andersson, H., Silfver, A.-L., Thimgren, P., Sjöman, M., Öhrn, J., Erlandsson, M., Polverari, M., Hellström, L., Håkansson, J., Lelinge, B., Thomasson, E., Cederlund, A., Ljungblad, A.-L., Rubin, M., Rosenqvist-Aulin, J., Andersson, E., Brovall, A., ... Sjöqvist, A., ... Karlsson, J. (2025, 20 november). Ett samhällsproblem om yrkesrollen begränsas: 110 forskare och universitetslärare i
upprop. *Aftonbladet*. <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/3pkk6A/ett-samhallsproblem-om-yrkesrollen-begransas>

Palla, L., Andersson, H., Silfver, A.-L., Thimgren, P., Sjöman, M., Öhrn, J., Erlandsson, M., Polverari, M., Hellström, L., Håkansson, J., Lelinge, B., Thomasson, E., Cederlund, A., Ljungblad, A.-L., Rubin, M., Rosenqvist-Aulin, J., Andersson, E., Brovall, A., ... Sjöqvist, A., ... Karlsson, J. (2025, 1 december). 110 forskare och universitetslärare inom specialpedagogik: Olika specialpedagogiska yrkesroller är nödvändiga. *Skola och Samhälle*. <https://skolaochsamhalle.wordpress.com/2025/12/01/110-forskare-och-universitetslarare-inom-specialpedagogik-olika-specialpedagogiska-yrkesroller-ar-nodvandiga/>